

Beschrijving van het gebiedsproces binnen de verbrede gebiedscoalitie voor de totstandkoming van de ambitiekaart in het NBP-2016

Aanleiding

De provincies gaan in de verbrede gebiedscoalitie het gesprek aan met het collectief en andere gebieds-partijen om de ambities voor het agrarisch natuur en landschapsbeheer vanaf 2016 vast te kunnen leggen in het Natuurbeheerplan-2016 en waar mogelijk de doelen voor agrarisch natuurbeheer en natuurbeheer op elkaar af te stemmen. De collectieven kunnen zich voorbereiden op dit gebiedsproces door middel van het opstellen van een **kansenkaart** met eigen prioritering en onderbouwing van de kansen voor beheer. Dit proces is tweeledig: enerzijds 'horizontaal', gericht op afstemming binnen de verbrede gebiedscoalitie in het werkgebied van een collectief, anderzijds 'verticaal', gericht op afstemming met de Provincie voor het vaststellen van een gezamenlijk ambitie richting het provinciale Natuurbeheerplan. Doel van dit proces is het gezamenlijk vaststellen van ambities op gebied van ANLB, NB, en aan natuurbeheer gerelateerde wateropgaven. Deze ambities vormen de bouwstenen van het Natuurbeheerplan Nieuwe Stijl vanaf 2016 (NBP-2016). Andere gebiedsambities worden in dit proces (voorlopig) niet meegenomen.

Context natuurbeheerplan (kadernotitie ANBL 2016)

Het natuurbeheerplan is sturend voor de doelen: "waar" worden "welke" doelen beoogd. "Hoe" de doelen worden gerealiseerd (met welke maatregelen/pakketten) wordt in de nieuwe situatie niet meer via het natuurbeheerplan geregeld. Dat is aan de collectieven: zij bepalen met welke maatregelen/pakketten de doelen het beste gerealiseerd kunnen worden.

Op de ambitiekaart in het NBP-2016 worden op basis van logisch aaneengesloten gebieden/polders leefgebieden van te beschermen doelsoorten begrensd. Daarnaast worden in het tekstdeel van het natuurbeheerplan de beoordelingscriteria voor de gebiedsaanvragen toegelicht. Beoordelingscriteria kunnen bestaan uit spelregels t.a.v. een minimumkwaliteit van het leefgebied/mozaïek, minimale oppervlakten aaneengesloten beheer afhankelijk van het type leefgebied en de beoogde soorten en/of soortgroepen. De begrenzing van de gebieden in het NBP-2016 wordt gebaseerd op leefgebieden van één of meerdere doelsoorten. De provincies gaan dit in overleg met SCAN uitwerken.

Het gebiedsproces binnen de verbrede gebiedscoalitie (advies SCAN)

Doel van het gebiedsproces: oplevering ambitiekaart, waarin doelen tussen natuurgebieden en agrarisch gebied zijn afgestemd op elkaar en elkaar waar mogelijk versterken bijv. door buffering van natuurgebieden of de vorming van ecologische verbindingzones. De resultante van dit gebiedsproces wordt vastgelegd op de ambitiekaart van het NBP-2016

Uitgangspunt: de Provincie voert de regie op het gebiedsproces.

De provincie roept de gebiedspartijen bij elkaar, creëert ruimte voor inbreng vanuit gebieden/collectieven, stuurt op voordeurafspraken via de leefgebiedenbenadering, stuurt op een gelijke behandeling tussen collectieven en terreinbeheerders, stuurt op samenwerking tussen collectieven en terreinbeheerders.

Mogelijke aanpak:

In drie tot vier bijeenkomsten met de volgende aanpak kan het gebiedsproces worden opgepakt:

1. eerst per provincie startbijeenkomst (verwachtingen + doel proces) met alle relevante provinciale (gebieds)partijen en collectieven met informatie over het proces en de kaders (over de spelregels);
2. per collectief regionale gebiedsbijeenkomsten (2 keer) voor overleg en afstemming met gebiedspartijen;
3. tot slot afstemming met Provincie per collectief (al dan niet samen met de gebiedspartijen) in 1 bijeenkomst

Relevante gebiedspartijen zijn alle partners met landbouw- en of natuurgrond in het gebied, danwel overheden/partijen die een opgave voor natuur, landschap en/of water in het gebied hebben liggen. Mogelijke gebiedspartijen zijn LTO-afdelingen, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, de Landschappen, Waterschappen, gemeenten etc. Daarnaast kunnen ook andere partijen vanwege hun uitvoerende en kennis leverende rol bij de regionale gebiedsbijeenkomsten betrokken worden, zoals Landschapsbeheer, IVN, soortbeschermingsorganisaties zoals werkgroep Grauwe Kiekendief, etc.

Planning voorbereidende activiteiten collectieven + opstellen NBP

Maart – Mei 2014	kansenkaart opstellen per collectief
Mei – Juli 2014	gebiedsproces verbrede gebiedscoalitie/doelenkaart
Juli – Augustus 2014	Uitwerking NBP door provincie
Augustus – September 2014	Afstemming concept NBP met gebiedspartijen
December 2014	Ontwerp natuurbeheerplan in procedure

Kansenkaart als hulpmiddel bij het zichtbaar maken van ambitie collectief

Wat is een kanskaart? Met viltstift op kaart grofweg per gebied kansen voor nieuw beheer en verbeteringen van beheer per doelsoort omcirkelen incl. een korte beschrijving per gebied.

In de beschrijving staat een korte onderbouwing van de kansen en de ambities per deelgebied en een mogelijke prioritering op basis van deelname bereidheid.

De kanskaart is een hulpmiddel voor het collectief om inhoudelijk goed voorbereid te zijn op de gesprekken met provincie en gebiedspartijen over de ambities en de afstemming van doelen in het Natuurbeheerplan-nieuwe stijl. Uitgangspunten voor de kanskaart zijn:

- De kanskaart wordt opgesteld door het collectief op basis van kennis en gegevens uit het gebied;
- De focus ligt op het ANLB en aan ANLB gerelateerde doelen zoals water;
- De kanskaart wordt opgesteld voor start van het gebiedsproces met andere gebiedspartijen en Provincie;
- De strategie voor de lange termijn wordt hierin op hoofdlijnen ook uitgewerkt;

Per gebied worden de volgende aandachtspunten op een rijtje gezet:

1. huidige kwaliteit van het gebied: op basis van aantallen en/of trendgegevens per soort en/of landschapstypen indien voorhanden;
2. ambitie per gebied;
3. benodigde en/of gewenste investeringen voor verbetering van de kwaliteit;
4. motivatie en draagvlak van de boeren voor de uitvoering.

Bij gebieden met veel landschapsbeheer, kan het collectief op basis van aanwezige soorten een onderbouwing proberen te maken voor de kwaliteit van het gebied:

- betrek hierbij lokale gebiedspartijen om een actueel beeld te krijgen, zoals Landschapsbeheer en soortbeschermingsorganisatie.